

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik. Izlazi svake prve nedjelje u mjesecu.

Pretpisati do kraja ove godine stoji: za domaće K 1.—, za vanjske s poštarinom K 1.20. Pojedini broj stoji 20 lista. Uvjeta naših se u Tiskari Engena Kofaka, Rumbergovca ulica br. 18.	Pretpisati i opisi plaćaju se u upravi, a dopisi se šalju sredstvima „Samoborskoga lista“. Uvjetima se za oglašavanje računaju po cijenama, izdvojenom u upravi lista. Rabotnici se ne vraćaju. Neplaćeni se listovi ne primaju.
--	---

God. I. U Samoboru, 20. kolovoza 1.904. Broj I.

Što hoćemo ...

Hoćemo, da ovo glasilo, što ga je pokrenuo rodoljubni žar i ljubav spram otavoga Samobora, koga je majka priroda obdарила tučim čarima, bude jednodušni odjek kucaja naših srdaca. U njemu će biti tumač naših želja i esnova, koje smjeraju za tim da se ostvare uvjeti — potrebni za razvitak toploga nam gnijezda, što se tako miho savilo na podnožju samoborskog gora. U prvome će redu posvetiti ponajviše pažnje načinu, kojim bismo opravdali činjenicu, da ubavi Samobor imade sve uvjete ljekičtva, koje bi i bez utakmice sa sličnim ljekičtva u dorovini i izvan nje moglo da postane jedno od prvih svoje vrste. Tko je samo jednom bio u Samoboru, rado će nam priznati, da ni u čem ne prejerujemo, pa ćemo zato u sporazumku s našim čestitim građanstvom nastojati, da opravdamo našu otmu volju s pospješjenjem zadatka, koga si je naše glasilo postavilo. Skrbit ćemo poglavito za što udobnije uređenje stanova i gostionica, kako bismo našim gostovima podali što više nesmetanoga užutka, uvjereni, da će nas sugrađani, kako u interesu općemu tako i u svome vlastitome krepko podupirati.

Kako nam je stalo do toga, da našem programu ndarimo biljeg objektivnosti, otvorit ćemo stupce svoje kritike, te ćemo rado primati i objelodanjivati sve, što obustrano puspješuje opće i osobne interese.

Ne manje skrbiti posvetit ćemo promicanju gospodarstva, obrta i trgovine, znajući dobro, da se tim putem polučuju najsigurniji uspjesi u svakome području privrede. Budući da je privreda jedino sredstvo, koje je uvjet naše budućnosti i samoodržanja, nastojat ćemo, da nam se blagostanje podigne do što veće visine, a svako rodoljubno pregnuće oko toga životnoga pitanja naći će u nama najodlučnije zagovornike i prijatelje.

Posebno mjesto ostavljamo u našem glasilu svim zaslugama ovjenčanim samoborskim društvima, da i ona uzmogno o svojim prilikama izvješćivati javnosti i uzgajati rodoljube, koji će ih u njihovome zadatku podupirati. Ne treba nam tek isticati, koliko su naša društva doprinijela k moralnom i materijalnom

boljtku našega mjesta, jer se tragovi toga rada vidno opažaju na svakome koraku. Nadamo se, da će naša zaslužna društva toplim apelom na srca sugrađanj dobili što više prijatelja.

Istu tako izvješćivat ćemo zgodomnice i o općinskim sjednicama, e bi se tako građanstvo uputilo u sve grane javne uprave. Potrebno je to poradi toga, da se i širin slojevima dađe prilika što bližeg dodira i utjecaja na one, kojima je povjerenja sudbina miloga nam Samobora.

Hoćemo dakle, da list bude svestrano ogledalo našega rada, prikazano u pravoj i vjernoj slici.

Jedno je, česa nema u našem programu, a to su osobnosti. Njima smo jednom za uvijek zatvorili vrata, jer niti hoćemo, niti možemo da se iznevjerimo načela mira, ljubavi i plodonosnoga rada. Pravi rodoljubi i ne poznaju osobnosti, imajući varda pred očima uzvišeni svoj cilj, kome valja podrediti sve, što je nisko i dostojanstva čovječjega nedostojno. Naša staroslavna rođena gruda budi u nama plemenitije osjećaje, a mi ćemo svagdje, gdje bi niko otrovno sjeme kurova i drača, čupali ga, kako bismo sačuvali sjaj i čistoću naše prošlosti, a potomstvu svome ostavili lijep primjer nesebičnog rada za srećniju budućnost naše domaje.

Naš je zadatak, da osobito u mladnoj generaciji probudimo što više volje za lokalni patriotizam, a do nje stoji mnogo, koliko je voljna preuzeti od zadatka, da propagira naše težnje, da nam tako opjevani dragulj naše domovine dobije što više prijatelja. Koliko poznamo našu mladež i njezino rodoljublje, uvjereni smo, da će ona uz nas rame o rame, — bok o bok.

Pripadom spominjemo, da se politikom ne ćemo baviti, jer sav naš rad ima da se koncentruje u stozernome načelu: lokalni patriotizam. Time, što smo u kratkim crtama izložili misli i program našega rada, nadamo se, da će nas se razumjeti, pa završujemo poklikom: Na okup, Samoborci, — dužnost nas zove!

SAMOBORU.

Divo si mjestance drago
 Samobor gradiću bijeli,
 S tvojih se krasota domak
 Irvatski ponosi cijeli.

Uvade, potoci bistri
 Vrelašca studena, živa,
 Gore na obilježju brdu
 Prastara gradića siva.

Do tebe dila se brda
 Po njima i kvice male
 Ka' sa ovčice silne
 Irevitkom zelenim pale.

Do nje bi kapaču priče
 Dragahni vještici lajni,
 Uzdah tvoj mirisilji blazi
 Zanosil Janinđel bajni.

Oj zdravo, gradiću bijeli
 Carohna zelen te ovi,
 Neka ti datko svijetlom
 Ima sa ljepote sloviti

A. F.

Samperno kupalište u Sv. Heleni.

Napisa Dr. Misa Biličan.

U neposrednoj blizini Samobora smjestilo se u ljepoj i zdravoj okolici pitomo mjestance Sv. Helena. Uz ljepu i široku crtu nanižali se s lijeve strane zeleni brežuljci, obrasteli zgodnom šumicom, i nasadjeni zelenim vinogradima. Tu i tamo pokazuju se među zelenim zasjeci samoborskih građana, što podaje cijeloj okolici još ljepšu

i potpuniju sliku prirodne ljepote. Na istok i sjever otvoren je pogled sa pitomo Zagorje s gorom Ivančicom.

Ime ovoga mjestanca potječe od crkvice Sv. Helene, koja je stajala u sredini, kako su to nekad ručevine pokazivale. Irvatski historik Ivan Kukuljević piše, da je ova crkva darovao redi Cistercita okoli knaz Ivan godine 1277. zajedno s poljem, jednim mlisom u Samoboru i tri vinograda, koji se još i danas zovu zajedničkim imenom „Jelenčak“. Govori se, da su Cisterciti imali u Sv. Heleni i svoju opatiju, no pomenuti historik toga nigdje izrično ne navajda, već napominje samo to, da je ovaj imetak u Sv. Heleni zajedno s crkvom pripadao bogatnoj opatiji cistercijskih sv. Jakoba na savskom otoku kraj Zagreba. Ovoj je opatiji darovao knaz Ivan godine 1281. jedan dio svojih samoborskih doča.

Iste je godine utemeljio knaz Ivan u svom okićkom vlastelinstvu novu opatiju Cistercita kod kapele B. D. Marije u Brezovici. Za sadržavanje njihova dan im knaz osim svoga zemljišta još i neka druga, koja su ležala oko crkve Sv. Helene.

Postoji još i danas usmena predaja, kako se opat Cistercita, Jakopce, vozi u četverprednoj kočiji u svetohelenske špilje. Kad su ošli Cisterciti iz Sv. Helene, zapušteno su opet te kupke, te su samo okolnomu pučanstvu služile kao voda za močenje konopiti i pranje rublja.

Od god. 1822. do 1825. bila je u Samoboru vojnička postaja. Kapetan njzin, dao je po svojim vojnicima pre-

Trgovišna zastupstva održalo je dne 9. kolovoza 1904. svoja redovna sjednica s ovim dnevnom redom:

U općinski sa školski odbor za trogodišnje razredite izabrani zastupnici Reizer st., Klečič, Razam i Josip Buda, a kao zamjenici: zast. Obad i Filipce. — Odlučeno je, da trgovišna občina i za god. 1905. otpisati crkasto pravo pobiranja poreza na vino. Za upogvaranje za ovlaštenog trg. upravitelja Čop, i zastupnici Razam, Jos. Budi i Orlaković. — Obustavljena je opć. služba za djecu Eleonore Sečenj u Beča, jer su dostigla propisanu dob. — Podijeljena je potpora jednom ubožaru, a dvojeći je povisila opskrbita. — Na prijedlog zast. Klečiča odlučeno je, da se radi boljšeg nadzora kod izvažanja opć. pšenice postavi na stazu u pješčanik berlja i odredi pazitelj; a na prijedlog je zast. Razama zaključeno, da se za izvažanje pšenice uvedu posebne izvorne cedulje. — Prijateljena je za znanje poljvalha za vatrogasalačku paru štrkalja. — Odobrena je pogodba s Josipom Kačerom za vožnju vode kod poljivanja stica. — Odobrena je isplata od 200 kruna inženiru Hermanu za izradbu regulatorne osnove izvornih Samobora. — Odlučeno je, da se općinski potražni pod školskom zgradom iznajme samoborskoj vatrogradskoj udruzi uz najamninu od 60 kruna na godinu. — Dopusćeno je u neku naknadu izdati krizama upotrebljavanje općinskoj vreći iz njegovne stala i Ljudevita Kiecknera uporaba srušene vode izpod „Starog grada.“ — Priznato je pomena Augusta Pava za izgradnju betonskoga zida kod opć. kupašta za 4 K 40 fl. po m². — Prijateljena je sa zalaganom na znanje otpis vis. vode, da je za god. 1904. osigurana trgovišna poglavarstva pripomoć od 980 K (vidi naše domće vijesti).

Obavješteni prijedlog zavjeteljstva pučke škole, da se ubožari iz sadnje ubožnice u dvorištu školske zgrade s obzira estetskih, moralnih i higijenskih razloga, zagovaraju je zast. dr. Biščan, kao zadržavatelj izvjestitelj. O ovom se predmetu povela javna rasprava kod koje su sudjelovali svi članovi zastupstva.

Zast. Klečič iznio, da u općinskoj ubožnoj zakladi ima do 2.200 K, a do kraja godine da će na propisanu glavninu umić još 350 K, pa stoga predlaže, da se za sada s konačnim rješavanjem predmeta prečka do ustrajanja tražnja i nakon toga da se izgradi pekladna zgrada za ubožnice.

Zast. Reizer s obzrom na eventualno gradjenje topničke vojarne u toj ulici, predlaže, da se nova ubožnica ne gradi na opć. zemljištu u Gajevoj ulici, sa kojim se nalazi breka ubožnica, već da se ova zemljište s kućom proda i kupovina prijelazi imovini ubožke zaklade, te nađe prikladno mjesto za novu ubožnicu.

Zast. Razam predlaže, da se ovaj predmet svakako već u ovoj sjednici konačno riješi, te odmah kako gradnja nove ubožnice tako i prodaja općinske kuće sa zemljištem u Gajevoj ulici. Budući je za potražak ubožke zaklade, kro i za prodaju i kupovanje zemljišta potrebno dopuštenje županjske oblasti i zem. vlade, teka se odmah zamoli teka dorvola. Nakon toga je odlučeno, da se opć. kuća u Gajevoj ulici izade na javnoj dražbi prodati, pa da se s kupovalom i godišnom ubožke zaklade izgradi nova ubožnica na prikladnom mjestu, kojega će gospodarstveni odbor preporučiti i zastupstvu za odobrenje predlaži.

Zast. dr. Biščan predlaže, da se u budućoj sjednici stavi na dnevni red izbor trgovišnog nadzornika.

Zast. Klečič predlaže usprot, da se županjska oblast zamoli za što skorije rješanje utoka, ubožnog predi izostanka za izbor zastupstva, a onda da se izbor nadzornika ostavi zastupstvu, koje će na novo izabrano biti. Prijedlog je primljen.

Pošto su još nekoi stvari važni predmeti upućeni gospodarstvenom odboru, završena je sjednica.

trajivati ovo zapaljeno vrelo, ali je taj rad obustavio naišavši na silno blato i ogromne drvene balvane koji su se nalazili u vreli i oko njege.

Ovakvo sa zapaljene toplice ostale sve do god. 1862., kad ih je italjan vlasnik i zaslužni načelnik Samobora, Ljudevit Smidhen počeo čistiti i trajiti pravo vrelo. Kod čišćenja su našli radnici na neku drvenu posudu iz ogromnog izdubanog hrastovog para, do kojega su vodile hrastove stube. U ovoj izdubini tekla je voda je toploga vrele, te je u njoj bilo posuđa za 2-3 osobe. Smidhen je odstranio sve te stvari i podigao zgradu nad tim vrelom. Zgrada je imala 6 m. dug i 4,5 m. širok bazen.

Tako je kupašta stajalo sve do god. 1902. dok ga sadašnji vlasnik gosp. Smidhen ni nije s velikim troškom za novo podjgo i vrelom ljepo uredio. Današnje kupašte ima 2 bazena, jedan za gospođe, a drugi za gospođa. Imade znanat broj kabina za svlačenje, i posebni odio za kupanje u kudi za one, koji žele da im se voda grije. Uz kupašte uređio je vlasnik gostionice. Kupašte leži u lijepom i zgodnom parvoju, a cijela se zgrada vrela zgodno drinje čvrstija. U bazenu izvire voda od 23,3° C topla. Voda sadržaje mnogo sumporo-vodika, koji se očiti već dosta daleko od kupašta. Zelino g. Smidhen mnogo gostova, kako bi se njegov rad i govorena marljivost barem donekle isplatala. To je kupašte od velike vrijednosti za napredak Samobora.

Proslava pravišnjeg rođendana Njeg. Veličanstva.

U slavu pravišnjeg rođendana služena je 18. o. mj. svečana služba u župnoj crkvi. Sr. su misli prisustvovali sve ovdješnje obitelji i uredi, pak društva u glazbon. Bilo je mnogo i drugoga općinstva. U predveče je toga dana svirala samoborska glazba mizozor, a u jutro budnica.

Lična vijest. Prispio je ovamo na ljetovanje velem. gospodin Josip Eugen Tomić, vladin savjetnik i slavjeni hrvatski romanopisac.

„Samoborski list“. Današ smo započeli s izdavanjem „Samoborskog lista“. Sto hoćemo saznati, dostojalo je obzračeno u našem uvodnom članku, a savjetjen je jasno, da se ne ide ni za kakim dobitkom kod lista, nego su nam pred očima samo publici, razvatak i samostan list, a našeg Samobora kako opće, tako narobe kao ljetovalista i ljetčičištta. Ovaj se broj izeno izadi zapravo na početku mjeseca rujna, no mi smo ga već danas izdali kao pokusni broj i to u razlogu, što smo htjeli dobiti što prije zgodu za uvjerenje, da li mu bude izlaženje osigurano ili ne. Sve to stoji do uvidjavanja i dobe volje općinstva. Treba nam najmanje 300 pretplatnika, da se namokno najpotrebniji troškovi oko izdavanja ovog lista. Odlazimo li se tolik broj pretplatnika, to će buduć broj našega lista izadi sredinom rujna a onda redovno i tako svake prve nedjelje u mjesecu. Cijena je lista označena na prednjoj strani; pretplata dolazna ove godine iznosi i krunu. Kako se vidi, pretplata je cijena lista tako niska, te će ga i manje imaći moći da drže. Nadamo li pak pravoga odziva i potpore, mi ćemo svim silama nastojati, kako bi nam list već od nove godine mogao barem dva puta mjesечно da izlazi.

Vladina pripomoć samoborskoj općini. Visoka zem. vlada osigurala je u svoime proračunu za godinu 1904. za uređenje kolodvorske ceste i železnišnih putova iznos od 200 K, koji će se u jesen postije predplaćanja dobitički nadnja na isplatu doznati. — Kako samajemo, obratit će se ovdješnja „Družva za poljepšavanje Samobora“ s molbom na zastupstvo trgovišta, da li njemu neki dio te svote podijeli, kako bi društvo moglo da poduzme još neke važnije radnje oko uređenja i poljepšanja mjesta. Družmo, da bi se tako najbolje pošlo u susret intencijama vis. vlade.

Naši gosti. Ove je godine Samobor vrlo dobro posjećen. Na ljetovanje ima ponajviše Zagrepčana, ali ima stranaca i iz daljih krajeva. Između gostova ima najveći broj takih, koji se svake godine redovno vraćaju na ljetovanje. To je znak, da ih Samobor u svakom pogledu zadovoljava. Možemo reći, da je ljetošnja sezona najbolja od svih dosadašnjih. No ne samo da je broj gostija velik, nego je i broj prolaznika nadmašio ove godine svako očekivanje. Po nedjeljama i blagdanima navali u Samobor toliko mnoštvo svjetca, te su sve gostionice pune, a Anin perivoj i ostala šetališta vrve od općinstva. Samoborska željeznica ima pune ruke posla, vozovi amo i tamo izletnici. Tako je na pr. samo za našeske svečanosti bilo u Samoboru oko 2.000 ljudi. I po običnim danima dovode se željeznicom lijep broj izletnika.

Promjena u našem svećenstvu. Gosp. Karlo Blažeković, kapelan u Samoboru, penzionjen je u Pflomaču, a za njegovu mjesto dolazi nadomislak g. Josip Selak.

Američki novinar u Samoboru. Ovi je dana bio u Samoboru neki američki novinar, koji putuje Evropom. Dobičak se nije mogao dosta nadiviti ljepotama Samobora i okolice, pa je saimio aparatom više slika. Vodić mu je bio po Samoboru naš urednik gosp. Klečič.

Umrlj. Prije nekoliko dana umrla je u Crkvenici gdja. Ida Goranović rođ. Pacovski pl. Šiba, supruga ovdješnjeg kr. im. natporučnika i poštanskoga činovnika g. Andrije Goranovića. — Pomeni vlasnik jamničke kiselice, V. Lovrenčić umro je ovdje nakon dugotrajne bolesti na 14. o. mj. Dolao je ovamo, da traži oporavka, ali ga snađe smrt.

Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka“, koje svojim radom i svojom pjesmom služi na Zast Samobora, prisustvovalo je na 14. o. mj. kod otvorenja „Narodnoga doma“ u Brečicama.

Odlazak našega topništva na vježbe. Dvije „vrije topništva, koje sa smješteno u Mirnovcu, ošile su na 17. o. mj. na ozndne vježbe, koje će se održati u okolici Koprivnice i Ludbrega. Za vrijeme nezakonitosti rečenih baterija ostali će u Mirnovcu odlo straha, a nalaziti će se pod zapovjedništvom jednog topničkog narednika. Naše se topništvo vraća u posadu na 25. rujna.

Društvo za poljepšavanje Samobora dalo je načiniti oveći broj čvrstih hrastovih kupa, pa ih smjestilo, gdje se za to pokazala potreba, bilo je tako dala na novo očiti različite ploče u Anin-perivoju, koje služe kao potokazi. Na stazu u Anin-perivoj postavljen je napis: „Ular u Anin-perivoj“, a vrelo, koje je veličim hrtaama podigao sadašnji predsjednik „Društva za poljepšavanje Samobora“, g. Milan Wiesner-Livadić, dobio je napis „Milanovo vrelo“. — Društvo još uvijek ima premožen broj članova. Članarina je nezamata, — 20 fl. na mjesec, — pa treba dosta osmišliti one, koji mogu, a ne će da uplaćuju ova malenkost. Počasni je društveni član g. potporučnik Josip Wiesner-

Livadici, koji si je slika nepoznatih zasluga za društvo za svoja predsjedništva. On i danas ide svojim savjetima na ruku društvu.

Naša kupališta. Da je ove godine vladala nestoša vrućina, to se opala i u našim kupalištima. Hladno je kupalište za mjesec dana kasnije otvoreno, pa je ipak imalo više posjetilaca, nego prošle cijele god. Kupalište se g. Smiljona posjećuje mnogobrojno, te je posjet datko prekoračio broj prodoljudnijih gostija. Kupalište je lijepo uređeno i zgodno osobito radi toga, što ima dva bazena za kupanje, pa je tako prestalo čekanje, koje je bilo običajno u starim kupalištima.

Nov ljetnikovac u Anin-perivoju. Pored dosadašnje zgrade g. Presečkoga „Kraljić porodice“, gostionice g. Frošić, ljetnikovaca g. Kleščića i Grabova, sagradjena je ove godine opet jedna vila u Anin-perivoju. Vlasnik joj je g. Gustav Hlufić. Zgrada je vrlo ukusna, pa stali na urez perivoja i na čast njenim vlasnicima.

Željeznica Samobor-Rude. Već se nekoliko dana nalaze ovdje željeznički inženjeri i tražiraju prugu prema Rudanu. Željeznica bi imala ići od samoborske glavne postaje uz klasičnu, Gajevom, Obitničkom i Starogradskom ulicom, gdje bi zakrenula kraj zemljišta g. Levčara na lijevu obalu Gradne i preko Taborce potuzila u Rude. To je jedna osnova. Druga osnova glasi: od samoborske postaje do klasične, zatim uz lijevu obalu Gradne preko Novoga trga i trga Leopolda Salvatora, Livadičevom ulicom do kuće g. Skenderovića ml., gdje bi pruga krenula na lijevo te pošla uz bašću u Taborce i dalje u Rudarsko drugu. — Kod ove bi se osnove moralo do otkape ove kuće: Frošića i općine Samobor, u kojoj starije pečar Unterbach kraj Novoga trga kuća g. Matijevića na trgu i gosp. Skenderovića ml. u Livadičevoj ulici, kuća Januševića u Starogradskoj ulici i neke druge gospodarske zgrade u Taborcu. Mi čemo se još na ovu stvar povratiti u budućem broju.

Traženje rudača u samoborskim brdima. Njemačko rudarsko društvo „Germania“ traži već mjesec dana u brdima radu i daje u tu svrhu bušiti na sve strane. Kako doznajemo, najdugo je u okolici Lipovca obovo, dok su u Rudanu našli na gotovo naslage željezne rudače.

Novi gostionički svratišta kod „grada Trsta“. Budući će gđa. Matice ostaviti ovaj posao, preuzet će ga doktora g. Fittler, za kojega čujemo, da će gostionicu na novo urediti.

Piramida na Pilešivici. Poznato je, kako su se mnogi ljubitelji prirode rado uspinjali na Pilešivicu, da se s njene piramide naziraju daleki vrhovi. Ova je piramida od dvije godine već savršeno trošna i acurapaljiva. Valjalo bi doista da se podigne nova piramida na istom mjestu. Ovdješnje društvo za poljoprivredu potaklo je ovo pitanje u posljednjoj svojoj sjednici, pa će se oheniti na „Planinsko društvo“ u Zagrebu, neka bi se ovo poskrbilo za stvar. Kako je podizanje ove piramide važno i po Samobor, jer stranac, koji se nalaze u njem, rado prave izlete na Pilešivicu, to bi i „Društvo za poljoprivredu Samobora“ rado pridonio neku svotu za gradnje ove piramide.

Debrov. vatrogasno društvo u Samoboru zastupao je kod 25-godišnjice hrvatskoga „gasilnoga protovoljajca društva“ u Postojni ovdješnji vatrog. podzapovjednik gosp. Gjuro Lesec. Svečanost se održala na 14. o. m.

Skupća mesa. Pisu nam iz gradjanstva: „Poznato je, da je cijena blaga pala, pak bi s obzirom na to moglo znatno pojeftiniti meso. Kako su životne prilike u opće, a i kod nas napose dosta nepovoljne, nadamo se, da će naši mesari doći do uvidljivosti, te sniženjem cijena doći u susret općim i davnim željama našega gradjanstva. Nije nam na pameti, da u ovoj stvari zauzimljemo bilo kakovo stanovite u drhu, kad je u pravom razmjerju prodajna cijena blaga s onom mesa. Ali kad su sada harem u ovom životnom pitanju nastupili povoljniji otkoaj, onda se nadamo, da naš opet ne bude ostao samo glas vapajućega u pustinji.“ — Što se cijene mesa tiče primili smo je nekolicu tužbi, no nadamo se, da će za sada biti i ovo doista.

Vandalizam. Nedavno je neko prevescio društvo zagrebačkih mladića potrgalo mladi kestren, zasaden napram željezničkoj postaji. Kome je poznato, koliko je truda i troška bilo oko uređenja ovoga šetališta, taj će znati da je prosudi, kako se teška šteta namoti trgovini općini ovakvim nemilim pojavama, koji kao da su u posljednje doba opet zauzeli previle maha. Isto nam se tako javlja, da je neko družtvance u Aninu perivoju prebacilo stol i savjeren ga potupalo. Bit će te je lakodjer bilo previle sakriveno. Ovakve bi ljude trebalo dragi put naučiti, kako valja Hrvati tuđu imovinu, a naše općinivo molimo da bude na ruku paznju perivoja, a ne da ga pojedinci možda još i sprečavaju u njegovu uređivanju.

Šumska vatra. U stotak porodica se vatra u šumi uz kapela sv. Jurga. Izgorjelo je nešto grmlja, a počela je već vatra zahvatiti i drveće. U pravi je čas opažena i zgrušena Gđe je oganj započeo, najdugo je kućica Elica. Šumlja se, da je kako dječurlija imala tri prste. Na mjestu se našao opć. upravitelj g. Čop, a došao je onamo i zapovjednik vatrogasne čete g. Kleščić.

Izskaz umrljima u Samoboru mjeseca srpnja: Filipović, Ivan, 4 god. — Pušlec Gjuro, 2 mjes. — Dobrinac Elizabeta, 16 god. — Planinc Elizabeta, 70 god. — Herga Stjepan, 66 godina. — Kruček Lovro, 32. godine. — Orgulan Petar, 5 tjedana.

Nadjeno u mjesecu srpnju: I mački srebrni kratki laučić s prijevrsnim kompasom i novčarka s gotovinom od 1 K 76 fil. Od prijle se nalaze kod trgovinskoga poglavarstva u pohrani jedan zlatan prsten, nadjeno u gostionici kod „grada Trsta“ i srebrna gospojinska ura s laučićem, koji nosi napis „Andenken“.

Prosvjeta.

Nova drama. Naš je sugradjanin gosp. Fran Herčić napisao dramu iz narodnoga života pod naslovom: „U samoraku“ Prikazat će se doktora na zagrebačkoj pozornici. Listovi prerinu ovaj dramu mnogo napjehtu.

Paška knjiga. U našoj su doba poznati mnogi za čin, da nam narod počne čitati i da obiljki tražju knjige. Nije namo dovoljno, ako seljak stvati jedared knjigu u ruke i dočita ili na tuđu pomoć, a onda je opet zaboravi za strop ili na neko drugo mjesto. Tko hoće da koristi paku, taj treba da sve što upre u to, kako bi knjige potpuno svajala naš narod, tako te će stajki njegov član s ljubavlju i razumjevanjem posuzati za njene. Da se pak to postigne, valja narodu podati takovo živo, koje će biti prama njegovu običajju i prama njegovoj duši. Ovakv će knjiga nepotrebno ostajati sivo i duno umsko i tražju na kiti od koristi. Prvom se valja tužbe u javnosti, da nam narod ne čita i ne voli čitati, ali se i opravdano istine, kako mi slabo imamo knjige, koje bi bile potrebne za narod i pizne prama njegovu duhu. Učinimo je za to najava, što se u posljednje vrijeme našlo čitih hrvatskih pisaca, koji su se zakusili da pišu i knjige punke spise i knjižice. I ugledalo je doista svjetlo više knjiga za narod poznatima pisanim i jednini, da si jednini i ne možemo da zamislamo. Među tako slavnima i „Paška knjiga“, koje uređuje Vilko Popović, načelnik i dopisnik član. Hrv. podaj. knjiž. zbora“, od koje je izšla i. svaka. Tko predlaže ovu knjigu, bit će mi jamo, da je uređuje dobar poznavatelj našega naroda i njegovih potreba. Knjige ima 15 članaka što narodnoga, što pismenoga sadržaja, a članci se odlikuju zanimljivošću, temeljitosti, jednostavnošću i duhovnom odgojnom snagom, tako te je penali narodu na pretek dalekove izane. Sadržini te knjige stali na čast kako sjasno uređniku, tako i piscima, koji je ukradite svojim penom.

Mi preporučamo tople „Pašku knjigu“ i to ne samo seljku, već i radničtva, jer će i njemu dobro doći. „Paška knjiga“ obasire 20 stranica. Lijepo je uređjena, a dobita se za nezamnu cijenu od 20 filira kod uređivača tiskare K. Kotnika.

Gospodarstvo.

Veliko zaočaranje zadestilo je naše gospodare malo ne na svim granama narodnoga gospodarstva. Proljeće stavlja je u izgled dobru i plodnu godinu u polju i livadi, u vinogradu i voćnjaku. I bilo bi za cijelo u trobilju svega, da ne bude pod konac proljeća prečesto kiše, za kojom je onda posljednja dugotrajna suša. Ova je tek potpuno odlačila o sadnji ovogodišnjega priroda. Samoborskih kraj — istina je — ne boji se sušne godine, već joj se usuprot radije više no mokroj, a to stoga, jer imade i za najvrucija ljeta hladne noći, za kojih se stvaraju jaka i obilna rosa, te svu vegetaciju osvježuje i poput lake kišice napaja. Tako je obično bivalo; ali ljetosna suša imala je tako tople noći — protiv običaja — da se je baš ništa ili veoma malo rose stvaralo. Uslijed toga to se je duboko isušilo, zemlja se raspacala, trava izgorjela, a sve bilje u svom je rastu zaostalo i zakrljavilo.

Cijene žitaricama znatno su poskočile, a narod je vruće vadio za kišom i sa strahom pita, šta će jošte biti? Najglavnija mu hrana kukuruz, pasulj i zelje od veće je česti u veoma slabu starju, tek najraniji kukuruz, pa onaj uz potok ili rijeku lijepo se razvio. S tim jedva da će se moći prehraniti do polovice zime, a onda? Otvare ne će biti skoro ništa, pale nema već nekoliko tjedana, a već sada treba trošiti od spremljena sjena i djeteljine. A gdje je jošte proljeće?! Naravno je tomu posljedica, da su cijene dronačemo blaga znatno spale, a i jošte će pasti, jer pomajkanje krme sli stromaknijeg gospodar, da proda po koje blaše.

U tom nepovoljnom starju lagleda naš gospodar svu i jedinu pomoć od svoga vinograda, a ponešto i od voćnjaka. Voćke su ljetos obrodile varenodu obilno. Ali šteta, da je plod što radi velike obilnosti a što opet od suhe ostao sitan i nregledan. A upravo to znatno smeta i obaljuje cijenu kod prodaje. Jabuka i krušaka imade svuda obilno, dok je šljiva

gdje gdje mnogo, a negdje opet malo. Plod je dosle ostao sitan i od leve zapečen, što će znatno utjecati za proizvodnju ljiljovice. Razumni gospodari uzimaju sitnije i proširje jabuke i kruške za voćno vino, koje će upotrebiti za domaću potrebu, jer će tako moći sav svoj viniki prirod usuvčiti i veću korist iz njega crpiti. Izabrano voće donosi veću dobiti prodajom, nego da se upotrebi za mošt.

Stanje naših vinograda obično na veliku sušu jošje je dosta povoljno. Ima doduše na luci dosta tragova i raznim bolestima, ima peronosperu, ima plijesni, chloruza i pacula; no sve su to više manje posljedice nemara, kojih je naći i u najboljim godinama, a to zato, jer se nužno radnje ne obavljaju pravodobno ili se obavljaju samo površno. Ima vinograda, koji su ljetos rodinji od lane, no to su samo novi nasadi, koji su ljetos tek prvi put dorazili do obilnijeg roda. No općenito uzevši, ovogodišnja će berba biti količinom slabija od lanijske, jer je kod nas za vrijeme cvatnje loze skoro podjednako kišno. Uslijed toga se je grođje jako osipalo i ostalo rjetko. Ranije vrste, koje su ocvale prije ovih kiša, imaju lijepe, pune i zbijene grozdove. A kakova će biti kakvoća? Na to je teško za sada još odgovoriti.

No kako je sada kišica nakvasila olednjeno tlo, jagode će se jošje ljepo ispaniti, a duše li Bog i našlje sunca a što manje kiše, mogli bismo imati kapljicu bolju od lanijske. Ljetokša će berba biti svakako mnogo ranije od prošlogodišnje, jer ćemo već za koji dan imati potpuno zreloga grođja od ranijih vrsta. Ipak ne treba s berbom prengli!

Upozorujemo naše vinograde, da se pripreme za oprost od poreza na piće općaskom poglavarstvu najkasnije do 10. rujna. Prijaviti se ina ne samo može od grođja, nego i jabukovac, kruškovac, petiol i t. d., naznačivši napose količinu, namijenjenu za kućnu potrebu.

Oproštaj.

Svim svojim prijateljima i znancima, s kojima se nijesam mogao na svom odlasku u Pločama lično oprostiti, kličem srdačni: „S Bogom!“

Karlo Blažeković, kapelan.

Zemaljske proizvode
kupuje uz najviše cijene
I. Levičar u Samoboru.

OBJAVA.

Čestiti se p. n. općinstvu Samobora i školice obaviti, da sam u kući g. pl. Oreškovića, **Rambergova ulica br. 11**, otvorio

krojački posao.

Polto sam imao prilike u većim gradovima i znamenitim modicima, da se u svojoj struci usavršim, to obavljem, da ću svaku mi poručenu narudžbu točno, ukusno i uz najpovoljniju cijenu izvršiti. — Preporučujući se blagovoljni p. n. općinstvu blagotvornim i odličnim stvaranjem

Vjekoslav Sirovića, krojač.

Kako je ove godine voće obilno urodilo, valja se pobrinuti i za tržišta, na kojima ćemo ga moći usuvčiti. Ali kako? Za to se je pobrinula „Hrvatska poljodjelska banka“. Ona je našla tržišta, na kojima će se moći voće dobro prodati, te je već orijentacije radi zatražila od svih svojih zadruha, poduzeća u stanju voća, te o količini i vrsti, koje bi se moglo privesti izvoza. Kod izvoza voća najglavnija je stvar, da roba nepokvarena i što brže stigne na određeno mjesto. Za to ga valja se otrepati, mnogo oprezno brati i u stuzduke ili košare poslagati. Za taj posao treba spretnih i uvježbanih radnika, a takovih će se sada još malo naći. Ali svaka zadruga može na svoj trošak poslati u Zagreb poljodjelskoj banci po nekoliko spretnijih radnika, da se tamo u pakovanju voća i grođja potpuno usvoje, a onda mogu uz njih to i drugi kod kuće naučiti.

Sve nužne upute i savjete u toj stvari kao i adrese kupaca daje s najvećom pripravnosti „Hrv. poljodjelska banka“ u Zagrebu, pa se valja na nju obratiti.

Mislimo, da ćemo postaditi onima, koji se kate baviti izvozom voća i grođja, ako im na ovom mjestu ponovito naredbu kr. ug. ministra trgovine, što ju je saopćio našoj kr. zem. vlasti. Tom je naredbom ustanovljena slijedeća pogodovna tarifna pristojba za otpremu grođja i svježega voća iz Zagreba u Beč, odnosno iz Zagreba u Odeberg (odkuda se dalje otprema u Vratislavu i Berlin), i to:

1. Za pošiljke iz Zagreba u Beč kao bezovoz putem preko Velike Kanale za svakih 100 kg. 598 štera.

2. Za pošiljke iz Zagreba u Odeberg preko O. Domborvar — Galante — Zsolne budi kakove količine za svakih 100 kg. 696 štera, a za pošiljke, koje se prodaju u kolne torzve za barem 5,000 kg., za svakih 100 kg. 374 štera.

Potomji vozi snajer je brži od onoga preko Beča i Bodenbacha u Berlin, pak se inače u torzovom listu posebice naznači.

Jeftino i dobro

kupuje se samo kod

I. LEVIČARA U SAMOBORU.

Trgovina prekomorske robe, brašna, žitka, zemaljskih proizvoda, te građevnoga i gorivoga materijala.

Prodaja na malo i na veliko.

Narudžbe na novine,

muzikalija i književna djela

u svim jezicima, prima

Knjižara Eugena Košaka u Samoboru.

Tiskara i knjižara

Eugena Košaka u Samoboru.

Čest mi je p. n. općinstvu obaviti, da mi je visoka kr. zem. vlada, odjel za bogoslovje i nastava, odlikom od 2. kolovoza, br. 11.977, u spomenju reže možba podijeliti pravo na prodaju

školskih knjiga

te se sve, kao i sve ostale školske potreboće, tako s. jr. školske torbice i telečaci, pernice, ravna, risanke, pisanke i t. d. u najvećem izboru jeftino u svojoj knjižari mogu nabavljati.

Penna i solidna podvorb. Najumjerenije cijene.

Štedionica i banka I. Levičar u Samoboru

podjeljuje zajmove na mjenice i obveznice, daje predujmove na vrijednosne papire, prima štedne uložke, te ih ukamačuje

SA 4 1/2 0/0

Nadalje obavlja sve u bankovni djelokrug zasjecajuće poslove uz najpovoljnije uvjete.